

Info

Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumine

Parlament avaldab vastu võetud ühisresolutsioonis sügavat muret inimõiguste olukorra pärast Venemaal ning kutsub Venemaad üles lubama kohalikel ja rahvusvahelistel inimõigusorganisatsioonidel ja teistel VVODEL vabalt tegutseda ning kaitsma inimõiguste kaitsjate isiklikku julgeolekut. Resolutsioonis rõhutatakse ka Eesti-Vene ja Läti-Vene piirilepingute prioriteetsust liidu jaoks. Lisaks kutsutakse Venemaad üles piirijärjekordade probleemi lahendamisele ning energiaharta allkirjastamisele.

Koostöö

Saadikud märgivad resolutsioonis, et ELi ja Venemaa suhted on viimastel aastatel pidevalt arenenud, tuues kaasa sügava ja kõikehõlmava majandusliku integratsiooni ning vastastikuse sõltuvuse ning et *"ELi ja Venemaa tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted on kogu Euroopa stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast väga suure tähtsusega"*. Parlamendiliikmed tunnustavad Venemaa tähtsust strateegilise koostööpartnerina, kellega Euroopa Liidul ei ole mitte ainult ühised majandus- ja kaubandushuvid, vaid ka ühine eesmärk teha tihedat koostööd rahvusvahelisel areenil ja ühises naabruses. Saadikud rõhutavad ka ühtsuse ja solidaarsuse tähtsust Euroopa Liidu liikmesriikide seas liidu suhetes Venemaaga ning nad tervitavad ELi ühist toimimisviisi, mis määrati kindlaks mitteametlikul Lahti tippkohtumisel ning mis võimaldas liidul kõneleda kohtumistel president Vladimir Putiniga Lahtis ja Helsingis ühel häälel.

Samas avaldatakse kahetsust, et tippkohtumisel ei suudetud käivitada läbirääkimisi ELi ja Venemaa uue raamkokkuleppe üle, sest Poola tõkestas läbirääkimiste alustamise, seades läbirääkimiste alustamise tingimuseks selle, et Moskva tühistab aasta tagasi Poola lihale kehtestatud impordikeelu. Saadikud taunivad vaidlusi põllumajandus- ja kalatoodete ekspordi üle ELi ja Venemaale ja on arvamisel, et kaubandusvaidluste jätkumine ohustab tõsiselt Venemaa ja Euroopa Liidu suhete edasist arengut. Komisjoni ja Venemaa valitsust kutsutakse seepärast üles lahendama need seni lahendamata kaubandusvaidlused võimalikult kiiresti. Saadikud nõuavad ka, et Euroopa Liit näitaks üles vajalikku solidaarsust kõikide liikmesriikidega, eriti Poolaga, keda Venemaa kaubanduspoliitika raames diskrimineeritakse. Eesistujaid Soomet ja Saksamaad kutsutakse üles jätkama tööd, et võimaldada võtta uue kokkuleppe läbirääkimisvõitlused vastu nii pea kui võimalik ja alustada läbirääkimisi täiendava viivitusega.

Energeetika

Resolutsioonis tervitatakse ELi ja Venemaa tugevdatud dialoogi energiaküsimustes ning rõhutatakse energiaalase koostöö strateegilist tähtsust ning vajadust tihendada ELi ja Venemaa suhteid energiavaldkonnas. Saadikud leiavad, et edasine koostöö

kõnealusel valdkonnas peab põhinema vastastikuse sõltuvuse ja läbipaistvuse põhimõtetel, samuti vastastikkuse tähtsusele turulepääsu ja infrastruktuuridele ligipääsu ning investeerimisvõimaluste puhul, eesmärgiga vältida oligopoolseid turustruktuure ja mitmekesistada Euroopa Liidu energiavarustust. Venemaal palutakse ratifitseerida energiaharta leping ning suurendada koostööd energiatõhususe, energiasäästu ja taastuva energia valdkonnas.

Inimõigused

Saadikud väljendavad sügavat muret seoses rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonide ja ÜRO ekspertide viimaste teadetega piinamise kasutamise kohta Venemaa vanglates ja politseiyaoskondades ning salajastes kinnipidamiskeskustes Tšetšeenias, mille hulka kuuluvad riigiametnike toimepandud ebainimlikud ja alandavad teod. Venemaa ametivõimudel palutakse kuritarvitamisi uurida, teha igasugusele väärale käitumisele viivitamatult lõpp ja võtta nende tegude toimepanijad vastutusele. Samuti avaldavad saadikud muret seoses mõrvade seeria jätkumisega, mille ohvriks on prominentsed isikud nagu Anna Politkovskaja, kes on vastu praegusele Venemaa valitsusele või kes on kaitsnud Venemaa kodanike põhiõigusi. Saadikud rõhutavad, et nõukogu ja komisjon peavad reageerima kogu oma mõjuvõimuga, ning et partnerlus Venemaaga saab tõsiselt kahjustada, kui Venemaa ei näita üles suutlikkust ja tugevat valmisolekut aidata viia läbi uurimist tapjate leidmiseks ega täida oma kohustust murda sellest nõiaringist välja ja võtta mõrvade eest vastutajad vastutusele.

Saadikud märgivad, et *"Venemaal praegu valitsev olukord tekitab tõsist muret, mis puudutab inimõiguste, demokraatia ja sõnavabaduse austamist ning kodanikuühiskonna ja üksikisikute õigust ametivõimudele vastu vaielda ning võtta neid nende tegevuse eest vastutusele"*. Resolutsioonis rõhutatakse, et *"inimõiguste ja demokraatlike väärtuste kindel kaitse peaks olema peamine põhimõte ELi kõikide Venemaa suhtes võetud kohustuste puhul"* ning nõutakse, et komisjon saadaks kõikidele osalistele selge signaali, et need väärtused ei ole ELi ja Venemaa läbirääkimispakmes teisejärgulised. Venemaa valitsust kutsutakse üles andma panust ELi ja Venemaa inimõigusteteemaliste konsultatsioonide kui ELi ja Venemaa partnerluse olulise osa tõhustamisse ning lubama kohalikel ja rahvusvahelistel inimõigusorganisatsioonidel ja teistel VVOdel vabalt tegutseda ning kaitsma inimõiguste kaitsjate isiklikku julgeolekut. Komisjoni ja nõukogu kutsutakse üles tagama, et *"Venemaale antav rahaline abi oleks seotud selle riigi demokraatlike standardite arenguga"*.

Piiriküsimused

Parlament ütleb resolutsioonis, et edusammud Eesti ja Venemaa ning Läti ja Venemaa piirilepingute allkirjastamise ja ratifitseerimise suunas jäävad ELi ja Venemaa suhete tähtsaks prioriteediks ning et küsimust tuleks käsitleda konstruktiivselt, õiglaselt ja kõikidele pooltele vastuvõetavalt.

Samuti märgitakse, et piiriületusformaalsused ELi ja Venemaa piiridel on väga aeglased, mis põhjustavad mõnedes piiripunktides talumatuid veoautode järjekordi. Nõukogu ja komisjoni kutsutakse sellega seoses üles kahekordistama jõupingutusi piiriületusprobleemide lahendamiseks ELi ja Venemaa piiridel. Saadikud nõuavad ka tungivalt, et Venemaa ametivõimud kahandaksid järjekordi piiril, kiirendades kontrolli ja viies mõned neist piirialalt kaugematesse kohtadesse.

Muud

Resolutsioonis tervitatakse tippkohtumisel saavutatud kokkulepet kaotada järkjärguliselt **tasud, mida Venemaa nõuab Siberist üle lendavatelt ELi lennuettevõtjatelt**. Saadikud märgivad, et nii laheneb kahe poole vahel 20 aastat kestnud vaidlus, mis läks ELi lennuettevõtjatele maksma rohkem kui 250 miljonit eurot aastas ja mis oli üks viimastest takistustest Venemaaga ühinemisele WTOga.

Saadikud tervitavad ka edukat tulemust **Põhjamõõtme tippkohtumisel**, mis toimus seoses ELi ja Venemaa tippkohtumisega ning millel osalesid Venemaa, EL ning Norra ja Island.

Parlament avaldab ka tõsist muret Venemaa **Gruusia suhtes rakendatud meetmete** pärast, millel on väga suured majanduslikud, poliitilised ja humanitaarsed tagajärjed. Seetõttu kutsuvad parlamendiliikmed Vene ametivõime üles tühistama tundliku kauba õigustamatut Gruusiast Venemaale eksportimise keeldu ja

lõpetama kestvat Venemaal elavate etniliste grusiinide represseerimist.

Arutelu: 29.11.2006

Hääletus: 13.12.2006

Kontakt :

Jana JALVI

Pressi- ja infoosakond, eesti toimetus - pressinõunik

Elektronpost: press-ET@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32192

STR: (33-3) 881 74794